

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Rendészettudományi Doktori Iskola

Nándori Nikoletta Petra r. százados:

**A MAGYAR RENDŐRI HIVATÁS
ERKÖLCSI NORMÁINAK VÁLTOZÁSA A KIEGYEZÉSTŐL
NAPJAINKIG**

Tézisfüzet

Témavezető:

Prof. Dr. Sallai János r. ezredes egyetemi tanár

Társ-témavezető:

Dr. Boda Mihály egyetemi docens

Budapest

2024

A tudományos probléma megfogalmazása

A 19., a 20. század és a 21. század eleji társadalmi változások következtében kiemelt fontosságú, hogy az állami fegyveres testületek, ezen belül a rendőrség jól megalapozott szakmai elvárások mentén, azaz hivatásszerűen végezze a feladatát. A hivatásszerű munkavégzés és a hivatások léte azonban nem képzelhető el hivatásetika nélkül, ami azt jelenti, hogy a rendőri tevékenység sem képzelhető el erkölcsi és morális szabályok nélkül. Az ilyen szabályok többek között elősegítik a rendőri állomány integrációját és ezzel a hatékonyabb feladatvégrehajtását; illetve fontos kapcsot képeznek a rendőri állomány társadalmi szerepvállalásában.

A magyar rendőri hivatás etikai vonatkozásainak feltárása érdekében, olyan átfogó kutatás szükségeltetett, amelyen keresztül a 19-21. századi ideológiai, intézmény rendszerszintű és társadalmi változásai, vagyis mindezeknek a rendőri hivatás feladatellátásra hatást gyakorló elemei feltárhatóvá válhatnak. A rendőrség működése és annak belső rendszere egyrésztől sokak számára egyfajta zárt világot jelent, amelyre rálátása igazán csak a rendőrség rendszerében szolgálatot ellátók számára van. Ez így is van rendjén, kiváltképp ha a szolgálati titoktartást vesszük alapul. Ami természetes, mitöbb szükségszerű velejárója a rendőri szolgálati feladatok szakszerű ellátásának. Ennek több oka van, de ezek közül a legfontosabbak az ügyek vizsgálatának folyamata és a személyiségi jogok védelme érdekében megkövetelt rendszerbeli zárttság. A rendőri hivatás specialitásához kapcsolódik továbbá a rendőri képzéshez szorosan kapcsolódó erkölcsi normarendszer. Az ideológia begyűrűző rendszerének a társadalom tagjaként a rendőr nem csak hivatása, vagyis társadalmi szerepvállalása okán lesz részese, hanem a társadalom tagjaként egyaránt. Legalább e kettős szerep teszi sajátossá a rendőrt, amely azonban egyszerre jelenti az eszmével átitatott rendőri szervezet rendszerének működtetőjét és e rendszer kritikus szemlélőjét is egyúttal. Többek között ezen ambivalencia az okaként értelmezhető szerepkonfliktusból eredő vagy éppen onnan induló rendszerbeli problémáknak, amelyek miatt a jelenlegi rendőr hivatásbeli szerepzavar eredője tetten érhető.

A kritikai szemléletmód a rendészettudomány kutatói számára kiváltságos szerep és egyben felelősség is. A rendőri pályaelhagyók rendkívül magas száma, egyik tünete csupán a rendszerbeli problémák sorozatának. E kutatásban, annak keretei okán nem áll módomban a rendőrség szervezetében napi szinten előforduló, az egységességet aláásó, szervezeti morálra ható és egyéni szinteken jelentkező problémásorozatok részletes ismertetése, hanem mindinkább azok tüneti jellegének összefoglalásaképpen a gyökereinek, vagyis az eredőjének feltárására igyekszem mindinkább.

A kutatási hipotézisek

A társadalomtudományi kutatás során megfogalmazott hipotézisek a magyar rendőri hivatás erkölcsi vonatkozásainak története köré épülnek. Az alapkutatás során a felállított hipotézisek mentén végeztem a kutatást.

1. Az első hipotézis megfogalmazása:

Az elmúlt 150 év ideológiai változásai hatással voltak a magyar rendőri hivatás erkölcsi vonatkozásaira.

2. A második hipotézis megfogalmazása:

Rekonstruálhatóak a rendőri etika változó elemei a magyar rendőri hivatás 150 éves történetéből.

3. A harmadik hipotézis megfogalmazása:

Rekonstruálhatóak a rendőri etika állandó elemei a magyar rendőri hivatás 150 éves történetéből, amelyek alapot szolgáltathatnak a mai és a közeljövő rendőri etikájához.

A kutatási célok

A kutatás tárgya a magyar rendőri hivatás erkölcsi vonatkozásainak története, vizsgálata, rekonstruálása, időleges és állandó etikai elemeinek elkülönítése. A kutatás magába foglalja a magyar rendőri hivatás vizsgálatát, a rendőrség társadalmi funkcióinak és ezen funkció erkölcsi igazoltságának vizsgálatát; illetve a rendőri állománytól eszményként elvárt erények vizsgálatát. Mindhárom elem vizsgálatának szempontjából éppen annyira fontos az elméleti-etikai összefüggések elemzése, mint a 19., a 20. és a 21. század magyar rendészettudományi és egyéb tudományágak irodalmából kiolvasható vonatkozások.

A magyar rendőrség erkölcsi és morális igazolása a rendészet elméleti meghatározásából kiindulva a rendőri erkölcsi és morális igazolásának a felderítését; a 19., a 20. és a 21. század eleji a magyar rendészettudományi szakirodalma és ide vonatkozó tudományágak alapján a magyar rendőri etika hagyományainak leírását és mai relevanciájának vizsgálatát foglalja magában. A magyar rendőrség 150 éves történetének vizsgálata lehetővé teszi a rendőri etika változó elemeinek a feltárását, amelynek köszönhetően rekonstruálhatóak a rendőri etika állandó elemei is. Mindezek alapot szolgáltathatnak a mai és a közeljövő rendőri etikája számára.

Miért is van szükség a rendőri erkölcsre? Egyáltalán mi fán terem a rendőri erkölcs? Kinek tartalmaz fontosabb előírásokat a rendőrnek vagy a társadalomnak? A kutatás során ennek is a végére járok és igyekszem a megtudni azt is, hogy hogyan is vált hivatássá a rendőri hivatás és tulajdonképpen miért is volt rá szükség. Ebből adódóan a hivatás fejlődésére és az elemeinek feltárására helyezem a hangsúlyt. Mindenekelőtt azonban arra a feladatra vállalkozom, hogy bemutassam azokat a rendőri hivatástól eszményként elvárt erényeket, amelyek a koronként változó ideológiákkal együtt változtak. Vagy mégsem? Vannak változó és állandó elemek, miként hatottak ezek vajon a rendőri hivatásra? A célom tehát még az is volt, hogy megtudjam mi vezetett a rendőri hivatás jelenlegi állapotához. Feltárjam azokat az eszméket, amelyek alakították a társadalmi jelenségeket és előhívták a rendőri feladatellátásban jelentkező lenyomatait.

Ami azonban a kutatás szempontjából ezeken kívüli célkitűzés az pedig maga a rendőri hivatás hivatásrendeken belüli elhelyezése, annak társadalmi elfogadottsága. A megfelelő képzés és a rendőri hivatás igazi, megbecsült és arra érdemes hivatássá váljon és, hogy az egy teljes élethivatássá választott pálya lehessen egyúttal.

A kutatásom célja mindemellett az, hogy a rendőri szervezetek feladatrendszerén és társadalmi szerepvállalásán keresztül bemutassam ezt a maga nemében egyedülálló, sok tekintetben vonzó, ámde felelősségteljes, kihívásokkal és nehézségekkel teli hivatást.

A kutatási módszerek

A disszertáció a koherens képet mutat a címmel, amely a magyar rendőri hivatás erkölcsi normáinak változását mutatja be a kiegyezéstől napjainkig. A felépítését illetően a három részből álló disszertáció tervezet első részében a rendészettudományi előzményeket ismertetem az államelméletben, vagyis a rendészet feladatkörének szükségességéről és kialakulásáról írok. Ezután a hivatástól haladunk a rendőri hivatásig *deduktív módszerrel*, ugyanígy az etikai vonatkozások általános tanaiból jutok el a rendőri hivatásra jellemző erkölcsi kérdésekig. A korszakokra bontott *hivatáselemek*, vagyis a rendőri hivatás társadalmi szerepvállalását, a speciális rendőri szakképzését és a speciális rendőri erkölcsi értékeit vizsgálhassam. A harmadik részben a *kortárs* rendőri erkölcs normarendszeréről írok, amelyet a hazai szabályozások és a rendőri erkölcsi normarendszer szerves részét képező szervezetek és intézmények bemutatása mellett a meghatározó nemzetközi kitekintésre is lehetőségem adódik ebben a részben. Ahogyan arra is, hogy a rendőri erkölcsi kérdések korunk egyik legnagyobb globális problémájaként jelentkező *korrupción* is említést is tegyek.

A kutatási stratégia három elemet foglalt magában, amely egyrészt a rendőri hivatás elméleti meghatározásából kiindulva (1) a magyar rendőri hivatás erkölcsi és morális igazolásának a felderítését, másrészt pedig a 19., a 20. és a 21. század eleji magyar rendészettudományi szakirodalma alapján a (2) magyar rendőri hivatás etika hagyományainak leírását és (3) a mai relevanciájának vizsgálatát jelentette.

(1) Az adatgyűjtés módszerének első lépéseként - a magyar rendőrség erkölcsi és morális igazolásának felderítése érdekében-, olyan szakirodalmak (*elsődleges források*) feltárása szerepelt a céljaim között, amelyek a magyar rendőrség 150 éves történetének (*idődimenzió*) rendészettudománya, ezen belül is a rendőri erények szempontjából releváns szakirodalmának feldolgozását foglalta magában. A kiemelt közigazgatási források a maguk korában irányadónak voltak tekinthetőek. Ami azt jelentette, hogy az aktuális ideológiai elvárások közigazgatási rendszerének meghatározó vonalát képviselve terjesztette a hatályos és korszakbeli iránymutatásokat. Ezek alatt olyan korhű, tehát elsődleges forrástípusokat értek, amelyek korabeli könyveket, székfoglaló értekezéseket, folyóiratokat, tanulmányokat, törvényeket, egyéb jogforrásokat és eszközövegeket tartalmaztak. A disszertáció tervezet során lesznek olyan szakirodalmi ismertetések (*forrásfeldolgozások*) fejezetekben vagy fejezetrészekben, amelyek tartalmát tekintve különös jelentőséggel rendelkeznek az értekezés egészére nézve, ezért azok bemutatása bővebb és részletesebb ismertetést von maga után tekintettel arra, hogy a kutatás szempontjából fontos elemeket és összefüggéseket tartalmaznak.

(2) A magyar rendőri etika vizsgálatához szükséges volt továbbá olyan, tudományágak elméleti megközelítései (*ideológiai és kritikai*), amelynek segítségével Magyarország történelmének vizsgált időszaka alatt a közigazgatási rendszerek változásai (*longitudinális elemzés*) és azoknak a magyar rendőrség erkölcsi normarendszerére gyakorolt hatásai elemezhetővé váltak. A racionális elméleti rekonstrukció (*magyarázó kutatás*) az elméleti szövegek feldolgozását és azoknak az állításoknak a megfogalmazását tette lehetővé, amelyek a rendőri etika hagyományai szempontjából releváns érveket és ellenérveket ismertette.

(3) Végül a magyar rendőri hivatás 150 éves története alapján rekonstruált¹ rendőri etika állandó elemeinek segítségével, az elméleti konstrukció (*saját elmélet*) megalkotása vált lehetségessé. Azoknak az állításoknak a megfogalmazása, amelynek szerepe a magyar rendőri etika hagyományainak rekonstrukciójából kiindulva szolgáltatnak alapot a mai és a közeljövő magyar rendőri etikájához.

¹ A kutatásom során a rekonstruál szót az elemeire bontásként, vagyis azt egyfajta rendbetételként használok.

A *disszertáció felépítését* tekintve három fő részből, amelyeken belül további három-három részegységből áll. Az elsőben a hivatást, a hivatáselemeket, mint speciális rendőri erkölcsi normarendszert meghatározó elméletről írok. A második részben veszem sorra a magyar rendőri hivatás etikai vonatkozásainak a feltárásával, szintén három-három részre bontva foglalkozom annak érdekében, hogy az átfogó kutatáson keresztül a 19-21. századi ideológiai, intézmény rendszerszintű és társadalmi változásai, vagyis mindezeknek a rendőri hivatás feladatellátásra hatást gyakorló elemei feltárhatóvá váljanak. A disszertáció első részével harmonizáló elemzés során sorra veszem, vagyis korszakonként vizsgálom a korszakok hivatáselemeit. Ezen túlmenően minden fejezetrészen, vagyis korszakhoz kapcsolódóan esettanulmányokkal is színesítem az elemzést. Teszem mindezt azért, hogy az elméleti rész az életből vett esetek segítségével még szemléletesebbé és gyakorlatiasabbá tudjam tenni a kutatást. A harmadik részben a kortárs, vagyis a rendszerváltástól napjainkig terjedő időszakot dolgozom fel és járom körül a rendőri erkölcsi kérdéskörhöz kapcsolódó és jelenleg is hatályos normarendszert.

Az *interjúk* vonatkozásában elmondható, hogy az *empirikus kutatások* közé tartozóan az interjú olyan kvalitatív módszer, amelynek készítése mellett több érvet is fel lehet sorolni. Az interjú ugyanis olyan kutatási módszer, amely lehetőséget biztosít egy-egy kérdés mélyebb megválaszolására. Ezek mind-mint olyan megismerését nyújtották számomra a kutatással kapcsolatban, amellyel még kézzelfoghatóbbá és életszerűvé váltak mindazok az elméleti anyagok, amelyek a kutatás jórészét kitették. Lehetőségem volt kiragadni ebből a világból és megismerhettem különböző emberek értékes, és ami még fontosabb általuk átélt és megtapasztalt élettörténeteket. Az utolsó kérdésem kapcsán arra kerestem a választ, hogy milyen jövőre vonatkozó elvárásokat fogalmaznak meg a rendőrség etikai kódexével kapcsolatban. Az interjúk személyesen készültek, amelyekről vagy hangfelvételt készítettem vagy jegyzeteltem és rendelkezéseimre álltak az interjúalanyaim kutatási témát érintő korábbi interjúi is, amelyet felhasználásra maguk az interjúalanyaim javasoltak. A kutatáshoz kapcsolódó interjúk alanyai mindannyian nevükkel is hozzájárultak az interjúk elkészítéséhez, anonimitást egyikük sem kérte.

Az interjúkészítéssel a célom az volt, hogy az általam körbejárt kérdéskör úgy, mint a magyar rendőri hivatás erkölcsi normarendszerének változásainak vonatkozásában olyan emberekkel tudjak beszélni, aki releváns rálátással és hova tovább szakmai tapasztalattal rendelkeztek a kérdéskörhöz kapcsolódóan.

A *félig strukturált interjú* az emocionalizmus filozófiai megközelítéséhez köthető, amelynek alapján az interjú alanyok szubjektív tapasztalatait és az azokhoz kapcsolódó élményeket és érzelmeket rögzíti. Az interjú fajtáját tekintve egyéni interjút választottam, vagyis az interjú alanyaimmal egyesével vettem fel az interjút (Sztárayné, 2011).

A kutatásomhoz kapcsolódóan olyan interjúalanyokat választottam, akiknek a rendőri erkölcs kérdéskörével kapcsolatban mértékadó rálátással rendelkezik. A további fő szempontot képviselt számomra, hogy a rendszerváltás előtti korra nézve is rendelkezzen tapasztalattal a vizsgált kutatási területre, vagyis a rendészetre nézve. Az interjúalanyaim köre többségében a Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Rendészettudományi Karának volt és jelenlegi oktató közül került ki.

Az interjú során szerzett információk elemzése hozzásegít a kutatási probléma megértéséhez és segít a felmerülő kérdések megválaszolásában, illetve az újabb kérdések megfogalmazásában (Héra-Ligeti, 2014, 166.o.). Az általam felvett interjúkat kiegészítettem az interjúalanyaim által korábban adott interjúival is. Méghozzá azokkal, amelyek a kutatási kérdéskörhöz részben vagy egészben kapcsolódnak.

Az interjúkat előre megbeszélte helyen és időpontban vettem fel, amelyről az interjúalany beleegyezését követően annak végrehajtásakor az interjú rögzítésére a hangfelvételt választottam. Volt olyan interjúalanyom is, aki írásban válaszolt az általam feltett kérdésekre. Az értékes elemeket tartalmazó válaszokból rövid összefoglaló elemzést készítettem.

Az interjú kutatásetikai elvárásait és az ide vonatkozó jogszabályokat minden esetben szem előtt tartottam minden interjúfelvétel esetében (Héra-Ligeti, 2014, 103-104.o.). Az interjúalanyokat tájékoztattam az interjúkészítés céljáról, a felhasználásáról és a feltett kérdésekről. Mivel azonban jómagam is a rendőrség kötelékében dolgozom és látom el napi szinten a rám eső szolgálat feladatokat, ezért saját empirikus tapasztalattal is bőven rendelkezem.

Az interjúk feldolgozásakor továbbá arra a kérdésre kerestem a választ, hogy milyen stratégiát lehetne a rendőrség jövőre vonatkozó erkölcsi kérdéseire vonatkoztatva meghatározni és az elmúlt idők eseményeinek rendőri erkölcs normarendszerére gyakorolt hatása mennyire vitték előre a szervezet működését és az általa rendeltetéseképpen meghatározott feladatellátását. Az interjúk elemzéséről a jelen disszertáció tervezet harmadik részében lehet olvasni.

Az esettanulmányok (*kvalitatív kutatás*) a második rész mindhárom fejezetrészének végén, tehát azok egy-egy korszakot lezárva helyezkednek el és szemléltetik a korszakra jellemző eseteket. A külön fejezetként szereplő kortárs magyar rendőri erkölcsi normarendszert

bemutató fejezet végén is olvashatóak a magyar rendőri hivatás erkölcsi normarendszerére hatást gyakorló esettanulmányok.

A kutatás módszertani része tekintetében a *korhű szakirodalmak* az Országos Széchényi Könyvtárban (röviden: OSZK), a Rendőrségi Múzeum Könyvtárában, Központi Statisztikai Hivatal Könyvtárában és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Könyvtárában voltak elérhetőek. Ezek közül az OSZK-ban mikrofilmen megtekinthető korabeli folyóiratok/szaklapok/újságcikkek is nagyban segítettek a munkámat. A kutatás szempontjából releváns kulcsszavakra irányuló keresés meghozta a várt eredményt. Minden várakozást felülmúló mennyiségben tárt fel olyan háttéranyagokat, amelyek relevanciával bírtak.

A kutatás empirikus szempontú elemzéséhez nagy segítséget nyújtottak a levéltárakban folytatott kutatásaim. A Magyar Nemzeti Levéltár (Továbbiakban: MNL), Budapest Főváros Levéltára (Továbbiakban BFL) és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára - Budapest (Továbbiakban: ÁBTL) anyagi bővítették a kutatás gyakorlati tapasztalatainak történelmen átívelő változásainak feltárását, mint a kutatás háttéranyagaként. Az Elektronikus Levéltári Portál egyrészt tartalmaz online elérhető levéltári anyagokat és biztosít egyúttal lehetőséget arra, hogy a kapcsolódó jelzet segítségével a Magyar Nemzeti Levéltárba kértem ki a helyben feldolgozható anyagokat. Ezekre a kutatás szempontjából azért volt szükségem, mert a korszakokhoz kapcsolódó esettanulmányi anyagokat a levéltárban tudtam rá szert tenni. Olyan esettanulmányokat választottam, amelyek mind a kutatási témakörhöz szorosan kapcsolódtak, mind pedig az aktuális korszak ideológiája által nyújtott lehetőségeinek köszönhetően előfordulhatott. A rövid történeti áttekintés és a körülmények írott anyagának megtekintése igencsak zárt mozgásteret biztosított számomra. Tekintve, hogy az elérhető szakirodalmak és levéltári anyagok bár egyrésztől megkönnyítik az esetek megismerhetőséget, másrésztől pedig beszűkítik azt. A körülményekhez képest igyekeztem ezeket a történeteket kellő alaposággal körüljárni és megmutatni mindazt belőlük, amelyek a jövőre nézve is értékes tanulsággal szolgálnak az olvasó számára.

A szakirodalmi háttéranyag további feltárása érdekében az ismert tudományos adatbázisok és az Arcanum Digitális Tudománytár online elérhető modul is egyre bővülő mértékben tartogattak értékes anyagokat. A feltárt anyagok rendszerezésére többféle szempontot vettem figyelembe. Az időrendi elhelyezés mellett figyelemmel kellett lennem a kutatott anyag célja szerinti rendszerezésre, vagyis arra, hogy az a kutatás egésze szempontjából mely részekhez kapcsolódóan nyújtott segítséget a későbbiek folyamán. Az OBH jelentéseket is online az

internet segítségével tudtam megoldani, hiszen ezek mind elektronikusan elérhető adatok voltak.

A releváns szakirodalom áttekintése

A magyar rendőri hivatás történetének szempontjából meghatározó tudósok olyan könyveire, székfoglaló értekezéseire vagy tanulmányaira tekintettem elsődleges forrásként, amelyekre iránymutatásként szolgáltak az adott korszak többi ismert írói számára. A kutatáshoz elsősorban a rendészettudomány, vagyis a magyar rendőri hivatás 150 éves történetének (a dualizmus, a két világháború közötti, a szocializmus és a rendszerváltást követő korszakaira bontva) és a rendőri etika szempontjából releváns szakirodalmait használtam fel. Magyarország történelmében ez idő alatt bekövetkező társadalmi-ideológiai változásainak vizsgálata olyan érvek és ellenérvek ütköztetését kívánta meg, amelyek elengedhetetlenek voltak a rendőri etika kutatásának teljességéhez. Ezért volt szükség a kutatáshoz kapcsolódó tudományágak elméleti vonatkozásainak vizsgálatára. A rendőri etika elméleti összefüggéseinek feltárásához segítséget nyújtottak a kutatáshoz kapcsolódó társtudományok, tehát a rendészet rövid történetéhez és a rendőri hivatás elemeihez kapcsolódó szakirodalmainak tanulmányozása is.

A rendőrség, mint közigazgatási hatóság a közigazgatás-tudomány része. Ezért igencsak nagy a jelentősége azoknak a szakirodalmaknak a részletesebb feldolgozása, amelyek közjogtudósok kutatás szempontjából releváns munkásságát mutatom be.

Az első részben a hivatásról elsősorban Samuel Phillips Huntington: *Katona és az állam*, a hivatás elemeit pedig Ernest Greenwood: *Attributes of a Profession* - a hivatás elemeiről szóló munkássága alapján mutatom be elemzem.

A rendőri hivatás és a magyar társadalomról szóló fejezetrészben Karvassy Ágost: *A közrendészeti tudomány* című könyvéről írok röviden, azon belül is a rendőrség és az erkölcsiség kérdésköréről, mivel könyvének: *Az állam gondja a népek műveléséről, azaz a kultúrpolitika* címet viselő fejezetében erről részletesen kifejti gondolatait.

A rendőri erények mibenléte, jelentősége fejezetrészben a Alasdair Macintyre: *Az erény nyomában*, Arisztotelész: *Nikomakhoszi Etika*. Ezen belül is a szabályrendszerek kialakulása kapcsán továbbá Nigel Warburton: *Bevezetés a filozófiába*, Immanuel Kant *Az erkölcsök metafizikájának alapvetése. A gyakorlati ész kritikája. Az erkölcsök metafizikája*, Edwin Delattre: *Character and cops. Ethics in policing*, amelyben az etikai képességek rendőri munkában betöltött szerepéről ír.

A második részben Magyarország történelmének rendőri hivatás szempontjából mértékadó korszakait vizsgálom. Nagy hangsúlyt fektetek azoknak a korhű szakirodalmaknak a részletesebb bemutatására, amelyek a kutatás szempontjából relevánsak, azzal koherensek és jól szemléltetik azt a gondolatmenetet és struktúrát, ahogyan a kutatás során haladok. A dualizmus korának a jelen kutatás szempontjából meghatározó képviselője Concha Győző: *A rendőrség természete és állása szabad államban, Politika I. kötet Alkotmánytan, Politika. Második kötet (Első fele) Közgazdaságtan*. Rédey Miklós: *A rendőri szolgálat vezérfonala*. A két világháború közötti időszakban Magyary Zoltán: *Magyar közigazgatás. A közigazgatás szerepe a XX. sz. államában a magyar közigazgatás szervezete működése és jogi rendje*. és *A hivatásos közszolgálat megoldatlan kérdései*, Rédey Miklós: *Bevezetés a magyar rendőri jog alaptanaiba*, Tomcsányi Móricz: *A magyar közigazgatási jog alapintézményei és a Rendészet – közigazgatás – bírói jogvédelem*, Szontagh Vilmos: *A közigazgatás szabad belátása. (Diszkracionális közigazgatás) Közigazgatásjogi dogmatikai tanulmány*, Tóth József: *Rendészetfogalom a nemzeti szocialista államban és A rendészeti ténykedés alakjai. Különös tekintettel a közigazgatási aktusokra*.

A szocializmus korának alapvetően szignifikáns írója e témakörben Szamel Lajos volt, akinek *A magyar közigazgatástudomány* címet viselő munkássága képviselte a hangsúlyos szerepet az elemzés terén többek között.

A kortárs magyar rendőri erkölcsi normarendszer kérdéskörének tanulmányozásában főként Valcsicsák Imre, Nagy László és Erdős István, mindemellett jogi vonatkozásainak tekintetében Finszter Géza rendészetelméleti szakirodalmaira támaszkodhattam.

A fejezetek és részösszegzései

A disszertáció *első fejezetében* a hivatásról, a hivatás elemeinek mibenlétéről, a rendőri hivatás elemeiről és még konkrétabban a magyar rendőri hivatás elemeiről írok, amelyek a következők lesznek: a rendőri hivatás társadalmi szerepvállalása, a speciális rendőri szakképzés és a speciális rendőri erkölcsi érték.

Az első fejezet első részben a hivatás mibenlétéről írok és annak elhelyezkedéséről, majd azokat a hivatáselemeket mutatom be, amelyek alapján a második fejezet 19-20. századi Magyarország rendészettudomány szempontjából is kiemelt jelentőséggel bíró közigazgatási jogtudósok kiemelt műveit fogom elemezni. Ennek és a jelen kutatás számára releváns erényekről írok ezután. Az erényekről, a jog és erkölcs viszonyáról, és ami a legfontosabb azoknak a hivatásokban, még konkrétabban a rendőri hivatásban betöltött szerepéről lesz szó.

Az első részben a rendőri hivatás mibenlétét vizsgáltam a hivatásrendek és a hivatáselemek elemzési struktúrájával, ezen belül is a rendőri hivatás struktúrájával bezárólag.

A klasszikus társadalmi szerződéselméletekkel az állam legitimitásának kérdéseire kerestem a választ. E kérdés megválaszolásában kiemelt szerepet játszik az állami akaratnyilvánítás megvalósulása, vagyis a rend fenntartásának léte, létjogosultsága. A társadalmi szerződéselméletekről mindemellett azért emlékezem meg és vonom be ezáltal a kutatásba, mivel egyike azoknak az államelméleteknek, amelyben a hatalmi ágak megosztásáról, a természetjog és a rendészeti feladatok szükségképpen külön szakmává/hivatássá jól nyomon követhető és kapcsolódik az erkölcsi kérdésekhez.

A hivatások kialakulása és általános bemutatásával eljutottam a rendőri hivatás és a hozzá tartozó elemeinek ismertetéséig. A hivatás elemeinek részét képezi az erkölcsi, így a rendőri hivatás speciális erkölcsi értéke maga a rendőri erkölcs. Mindezekből kiindulva és mindezekre építve a következő fejezetben a magyar rendőri hivatás erkölcsi normarendszerének történetét vizsgálom a kiegyezéstől bontva korszakokra egészen napjainkig. Ezen belül továbbá az eszményként elvárt erényekre helyezem a hangsúlyt.

A disszertáció *második fejezetében* a rendőri hivatás történetét és elemeit a kiegyezéstől a rendszerváltozásig bezárólag mutattam be. Ennek köszönhetően az első részben tárgyalt hivatáselemeket kerestem. A feltárt elemek épp akkora jelentőséggel rendelkeznek a hivatást gyakorlóra, mint átfogóan az egész szervezetre vonatkozólag egyaránt.

A kiegyezést követő ideológiát alapjaiban a dualizmus határozta meg. A kétközpontú alkotmányos monarchia idején a belviszonyok megerősítése kiemelt szerepet játszott az ország szuverenitásának megőrzése érdekében. A rendőri működés tagoltsága hívta elő a szervezet egységes állami irányítás alá vonását. A feltárt eszményként elvárt rendőri erények a bátorság és a széleskörű diszkrecionális hatalom voltak.

A két világháború közötti időszak alatt a keresztény nemzeti állameszme begyűrűzött a rendészetbe, így a végrehajtói hatalom feladatellátására is nagy hatást gyakorolt. A fejlődő és ezáltal alakuló közigazgatás meghatározó elemei ekkor a központosítás és a hatalommegosztás voltak, amelyek hatással voltak a rendőri hivatásra is. A kor két meghatározó eszményként elvárt erénye a fegyelem és a diszkrecionális képesség voltak.

A második világháború lezárásával a szocializmus kora vette kezdetét, amikor is az erkölcsi szilárdságot a párhúségben is mérték. Az erkölcsi-politikai szilárdság elsősorban a szocializmus kori rendőre felé a pártpolitikai ismeretek elvárásaként mutatkoztak, amelynek köszönhetően annak hűségese harcosává vált. A hivatását alárendelte a politikának és az egész

tevékenységét a nép és a haza szolgálatába állította. Az ehhez szükséges eszményként elvárt erények ekkor a diszkrecionális elem és az igazságosság voltak. A diszkrecionális elem lényegét magában a szótőben, vagyis a diszkrécióban keresték már a két világháború közötti időszakról kezdve. Az igazságosság nem jelentett egyet az egyenlőséggel, ahogy az igazságot magát is eltérőképpen értelmezték a különböző érdekcsoportok vagy társadalmi csoportok vonatkozásában. A kettős mérce hagyománya messzi történelmi korokra visszanyúló mivolta szintén nem csupán a kortárs sajátja.

Az eszményként elvárt erények tehát nem feltétlenül azok az eszményi erények, amelyekről a kutatás elején írtam. Legalábbis mára már egészen átalakultak és a rendszerkompatibilitás vette át a legfontosabb szerepet, persze ez minden valószínűség szerint korábban sem történt másképp. Mindazonáltal a fennálló rendszer működését ezen erények hangsúlyos szerepei szolgálták, ekképpen a vezetői pozícióba vagy kiváltságokat élvezve eme ideológiákba azokat tették/túrték meg hosszú távon, akik az éppen hatályos rendszerhez megingathatatlanul híek voltak. Az elkötelezettségen alapuló kontraszelekció tényérése tehát működött, amelyhez természetesen egy minderre nyitott társadalomra is szükség volt.

Visszatérve a rendőri erényekhez, tehát a kutatásban eddig vizsgált elmúlt mintegy 120 év arról tett tanúbizonyságot, hogy az eszmék változásával az elvárt erények a hangsúlyok tekintetében váltak jelentőségteljessé. Ekképpen mikor melyik eszme működtetése milyen attitűdöt kívánt meg a rendőrtől. Szélsőséges esetek és szervezetek kialakulásához is mindig megtalálták az arra alkalmas embereket, ahogyan azt a történelemből is láthattuk az eszmeváltással a büntetés sem kerülte el őket.

Érdemes tehát jól és tisztán látni azt a rendszert, amelyben a különböző fennálló eszmék megjelenésük mellett eltérő hatásfokkal érvényesülnek. A hangsúlyeltolódások tekintetében a az állandó elemek mellett leginkább a változó elemek szerepe vált jelentőssé.

A *harmadik fejezet* vonatkozásában a rendszerváltás lezárultával *-az alapvetően is érzékeny kutatási téma-* a kortárs rendőri erkölcsi kérdéseinek vizsgálatához érkezik a kutatás. Felvetődhet bennünk a kérdés, hogy lehet-e ezt a korszakot egyáltalán erkölcsi kontextusban vizsgálni? Szabad-e belemászni a kortárs rendszer elemzésébe? A korunk erkölcsé más, mint ezelőtt 100 évvel volt. Éppen ezért annak összehasonlítása is igencsak nehéz vállalkozás. A társadalmat és az államberendezkedést meghatározó erkölcsi rendszer egyértelműen hatással volt és mindmáig hatással van a rendőri erkölcsre.

A kortárs rendészeti etikai szakirodalmakat a következők szerint vizsgáltam. Azok a szakirodalmak jelentették számomra a fő irányvonalat, amelyek a korszakot tekintve a

rendszerváltástól 1989/1990 kezdődően egészen a napjainkig születtek és a kutatási témához, tehát a rendészeti etikához relevánsan kapcsolódnak.

Az elméleti feltáró ismeretanyagok összegyűjtése a kutatási témám egyik szeletét képviselte, még hozzá olyan tekintetben mindenképpen jelentőséggel bírt, hogy ezáltal rálátást adott arra vonatkozólag, hogy az elmúlt több, mint harminc év elteltével milyen mértékben foglalkoztak a rendőri etika témakörével. Mindemellett a rendőri etikai kódex és annak nemzetközi vetületére is kitértem annak érdekében, hogy a rendészeti etika – az alapvető etikai normák - el nem hanyagolható szerepe ezáltal is alátámaszthatóvá váljon. A jelen kutatás azonban mindezen túlmenően, azoknak a rendőri erényeknek a feltárásával foglalkozott, amelyek a kortárs rendőri etika alapjainak volt tekinthető. A rendészeti etikán belül, tehát egyik nagyobb kutatási területet a rendőri erények vizsgálatai képezte.

A kortárs erkölcsi normarendszerrel foglalkozó fejezet részben azokat a magyar rendőri hivatás etikájával és szakmai erkölcsi kérdéseivel összefüggésben mind hazai és nemzetközi kapcsolódásai összegyűjthetőek legyenek. Annak érdekében, hogy az állami, a rendőri hivatásbeli és a társadalmi vonatkozásainak kapcsolódási pontjai a következtetés levonása érdekében feltárhatóak lehessenek. Továbbá igencsak fontos a megannyi előírás és elvárás mellett az, hogy a rendőri állomány jogait és természetesen kötelezettségeit is érvényesíteni tudja.

A kutatási kérdéskörhöz kapcsolódóan lehetőségem volt a rendőri erkölcsi normarendszerhez köthető kérdések megválaszolása érdekében interjúkat felvenni olyan a magyar rendőrség szervezetéhez tartozó emberekkel, akiknek a kortárs, sőt még a rendszerváltást megelőző korszakra is érdemi rálátása van és mindemellett értékes tapasztalataiknak köszönhetően véleményüket széleskörűen osztották meg velem. A sok tekintetben a kutatási anyaggal koherens képet alkotva vált még színesebbé, teljesebbé és kézzelfoghatóbbá ez az igencsak nagy korszakot felölelő és elmélyült kutatásnak mindazon elméleti anyagának gyakorlati mibenléte, amelyről a kutatás tárgya is szól.

Az új tudományos eredmények

A Magyarország történelmének 150 éves múltjára, ezen belül is a magyar rendőri hivatás erkölcsi normarendszerére visszatekintő kutatást elsőként dolgoztam ki. A 19., a 20. és a 21. század eleji magyar rendészettudományi és a hozzá kapcsolódó tudományágak, úgymint az államelméleti, jogtudományi és közigazgatás tudományi szakirodalmi igazoltan támasztották alá, hogy a rendészet, mint hivatás rendelkezik erkölcsi és morális tartalommal.

Az állam és a törvényes rend fenntartása erkölcsileg és morálisan is szorosan összefügg egymással. A kutatás során feltárt szakirodalmak mindvégig utaltak rá, vagy fejtették ki világosan azokat az ajánlásokat, álláspontokat, vagyis etikai tartalommal rendelkező iránymutatásokat, amelyek alapjaiban határozták meg a rendőri hivatás mibenlétét. Az erkölcsi és morális tartalomnak bizonyítottan vannak állandó és változó elemei.

A szerepe nem csupán a magyar rendőri hivatás erkölcsi normarendszerének változásainak megismerésében van, hanem abból adódóan a jogállamisági, demokráciai kérdésekben, a múlt hibáiból okulni és az azokból levonható tanúságok vonatkozásában, a jelenben tették szintjén megnyilvánuló erények erejében és a jövőre irányuló, javító célt kitűző értékek képviselőjében van.

A korszakokon átívelő és azokat összefüggéseiben elemző rendészettudományi kutatás során bemutattam, hogy kiemelt szerepet tölt be a rendőri etika az rendőri oktatásában és a képzésben egyaránt. Mindemellett kiemelt jelentőséget tulajdonítok a már aktív szolgálatot ellátó állomány hivatástudatának és a közös szellemiség pozitív irányú előmozdításának.

Megállapítottam, hogy a magyar rendőrség 150 éves története során vizsgált rendőri etikai vonatkozások a korokat meghatározó ideológiai változásaira voltak visszavezethetőek, amelyek a rendőrség szervezeti működésébe, feladatellátásába egyaránt begyűrűztek és a változó elemek éppen ezekhez az ideológiai változásokhoz alkalmazkodtak. Mindezen változások a rendőri feladatellátás végrehajtására nézve erkölcsi dilemmákon alapuló szerepkonfliktust is eredményeztek és olykor negatív hatást is a társadalom egészére vagy egy részére nézve. A különböző ideológiai változások hatásait éppen ezért is élhették meg rossznak az abban a korban élő emberek, mert a politika és az általa determinált és a rendőrség által követett értékrend nem felelt meg a társadalom jelentős részének és az általuk képviselt értékrendnek. A dualizmus korának rendőri erénye a bátorság volt. A két világháború között a fegyelem, mialatt a szocializmus korában az igazságosságra helyezték a hangsúlyt.

Alátámasztottam a magyar rendőrség 150 éves szakirodalma alapján a rendőri hivatás állandó speciális erkölcsi eleme a diszkrecionális képesség volt. A diszkrecionális képességet vagy másképpen mérlegelési jogkört érintő változásokat az ideológiai különbözőségek okozták és hatottak rá eltérőképpen. Tekintve, hogy a korrupció, mint elsődleges és legsokrétűbb rendőri hivatás erkölcsi normarendszerét sértő probléma nem a rendőri hivatás sajátos jellegeként értelmezhető, hanem mindinkább társadalmi jelenség. Olyan társadalom(mak)ban, ahol a

rendszer szintű korrupció intézményesítve van, a jogbiztonság pedig paradox fogalom, ott a demokrácia és a jogállamiság sérülékenységi faktora megnő. Illúzió ebben a rendszerben, hogy a rendőrség bármiféle stabilitási pontot jelentene a társadalom számára, az ideológia és az alapvető értékek napi szintű sérülése miatt, ami viszont a társadalom rendjének megbomlásához, továbbá az egyensúly és a jogbiztonságba vetett bizalomvesztését eredményezik. Az ambivalens szerep eljátszása a rendőrök számára, olyan szerepkonfliktust és feloldásában veszélyes kimenetelt magában hordozó erkölcsi dilemmát és mindemellett a közrend, a közbiztonság és az alkalmazott jogbiztonság illúzióját eredményezi, -idomulva ezáltal az ekképpen kialakult rendszerhez-, ami már önmagában igencsak nagy probléma és a korszak egyik meghatározó társadalmi jelensége is egyúttal véleményem szerint.

Az ajánlások

A magyar rendőri hivatás erkölcsi normarendszere és a rendészeti etika, hozzájárul a rendőri hivatástudat erősítéséhez, az integrációhoz. A kutatás során a rendőri pálya erkölcsi vonatkozásaiba lehetett betekintést nyerni, amely a magyar rendészet 150 éves történetét a rendőri hivatás felől, de ami a legfontosabb, hogy annak emberi oldaláról került bemutatásra.

A magyar történelemben bekövetkező ideológiai eszmerendszerek emberöltőkön keresztül voltak jelen és változtak, amelyhez a rendőri hivatást választók számára mindehhez megfelelő öntudat kialakítása révén lehetett alkalmazkodni, azonban mindez nem volt egyszerű feladat. A rendőri erények szerepe a változó politikai ideológiák során, egyrészt a rendőri hivatás számára határozott meg vezérfonalat, másrészt pedig a rendőrök számára adott támpontot az eszményként elvárt magatartásra nézve, amelynek köszönhetően a változó eszmerendszerekben is maradéktalanul el tudták látni a hivatásos szolgálattal járó feladataikat. Mindezeknek az ismerete és a képzésbeli megjelenése révén olyan rendőri hivatástudat kialakítása lesz lehetséges, amelynek köszönhetően az elkövetkezendő ideológiai változások mellett is a rendőri hivatással járó feladatellátás és a hozzá kapcsolódó erkölcsi vonatkozások szerepe megkérdőjelezhetetlen marad.

A rendőri erények jelentősége nem csupán a hivatással járó feladatok vonatkozásaiban van szerepe, hanem a megfelelő morál (hivatástudat, hivatásidentitás, csoportszellem, csoportmorál) kialakításában és a rendőri hivatással járó megfelelő normarendszerek kialakításában is. A kutatás szerepének jelentősége nem csupán a kiképzés alatti, de a már aktív szolgálatot ellátó állomány számára is kiemelt jelentőségű.

Az értekezést elsősorban a magyar rendőrség erkölcsi normarendszerének kérdésköre iránt érdeklődők figyelmébe ajánlom, mindemellett fontos szerepet tulajdonítok a rendőri szakképzésben megjelenő elengedhetetlen szerepének és hangsúlyos elsajátításának egyaránt. A magyar rendőrség változó erkölcsi normáinak feltárása lehetővé teszi a rendészettudomány erkölcsi vonatkozásainak megismerését és a képzéseken, azoknak mind gyakorlati mind elméleti szintű és mindazonáltal kritikus belsővé tételét. A közös történelem és eszmerendszer fontos szerepet játszik a rendőri hivatástudat elmélyítésében, ahogyan a közös múlt, a hagyományok tisztelete mind-mind fontos és kiemelt szerepet játszanak mindebben. A kutatás során feltárt eszményként elvárt erények szerepe az aktuális ideológiák tükrében összefüggő gondolkodásmód elsajátítását teszi lehetővé. Fontos szerepet tulajdonítok mindemellett a képzés szintű kritikai szemléletmód kialakításának és már gyakorló rendőri szemléletmód formálásának egyaránt.

A kutatási eredmények elméleti és gyakorlati felhasználhatósága

A kutatás Magyarország történelmének – a rendőri hivatás történetének szempontjából is mértékadó – különböző korszakait vizsgálta röviden, egészen a 19. század végétől a 21. század elejéig bezárólag. A különböző történelmi korok más és más feltételeket biztosítottak, a benne elhelyezkedő rendőri hivatás számára. Amelyek egyrészt a hivatás elemeinek vizsgálatával kerültek azonosításra, másrészt a 19-21. századi magyar rendészettudományi szakirodalma alapján a magyar rendészeti etika hagyományainak leírását és mai relevanciájának vizsgálatát foglalta magában. A magyar rendészet etikai hagyományaira és az államrendészeti tevékenységének igazolására támaszkodva a 21. század elejének magyar rendészeti etikájának elmélete vált megalkothatóvá, amely hozzájárulhat a jelenlegi rendészeti etika, rendészettörténeti és rendészetelméleti oktatásához.

A magyar rendőri hivatás erkölcsi normarendszerének kiegészítéstől történő feltárása hozzásegít a rendőri hivatást érintő ideológiai változások között összefüggések megértéséhez. A magyar rendőri hivatás erkölcsi vonatkozásaival foglalkozó történelmi kutatás olyan sajátos szemléletmódot biztosít, amelynek képzés során történő oktatása a hivatástudat elmélyítésében is fontos szerepet játszik.

A rendőrség az Alaptörvényben meghatározott feladatainak teljesítésekképpen és mindemellett erkölcsi felelősséggel tartozik a korrupció elleni küzdelemben érdemben kivennie a részét. Éppen ezért annak minden megjelenési formájával szemben szenzitíven, hatékonyan és érdemi eszköztárral felvértezve kötelesség fellépni. A magyar rendőri hivatás erkölcsi normarendszerével összefüggésben nem lehet elégszer hangsúlyozni az oktatás és képzés szerepének jelentőségét. Ezeknek az ismereteknek az elsajátítása nem csupán a beosztotti, hanem a vezetői állományra egyaránt vonatkozik. Mindemellett igencsak fontos kiválasztás, a testülethez jelentkező emberek elhivatottsága, erkölcsi szilárdsága és a szolgálaton kívüli feddhetetlen életvitele is, amely szintén e hivatás erkölcsi specialitását tükrözi.

A rendőrség szervezetét és a feladatellátását tekintve, annak független és törvényes működése mindenkor és minden körülmények között garantálnak kell lennie az igazságszolgáltatás tisztaságának védelme érdekében. A rendőri hivatás változó ideológiai vonatkozásában ideálisan elvárt erényeinek összetett volta sem nélkülözhetette volna azoknak az egyetemes erényeknek a jelenlétét, amelyekből a hivatás jobba tehető lett volna. Adódik továbbra is a kérdés még mindig, hogy kinek és ki szerint jó? A köz, vagyis a társadalom számára a mindenkori és egyetemes törvényes rendnek megfelelő, az emberség, a szükségesség és arányosság és mindemellett a szakmaiság érvényre juttatása mindig és minden körülmények

között elengedhetetlen. A magyar rendőri hivatás erkölcsi normarendszeréről szóló kutatás többek között a korrupció kérdéskörével is foglalkozott, mint a rendőri hivatást érintő és arra leginkább hatással lévő társadalmi és rendszerszintű problémakörrel. A sürgető megoldást igénylő lokális és globális szintű szemléletmódbeli pozitív változást igényel, amellyel a negatív hatást eredményező eljárások megállíthatóvá és a már kialakult rossz folyamatok helyreállíthatóvá válhatnak. Tekintettel a társadalmi problémakör jellegére az érdemi változás kizárólag gyökeres szemléletmódbeli változással érhető el, amely nem korlátozódik a rendőri hivatás erkölcsi normarendszerére, mindinkább annak társadalmat alkotó eszmei jellegére.

Doktoranduszként a tudomány világában legalább annyira kötelességem a téma mélyreható, tudományos és kritikai vizsgálata, mint az, hogy rendőrként fordítsak igényt arra és ragadjam meg a lehetőségét annak, hogy mint szervezetet érintő és az általa felmerült társadalmi problémákra hatékony válaszokat adjak, annak érdekében, hogy jobbá lehessen tenni azt.

Hazámat szolgálom!

A szerző témában megjelent publikációi

- Nándori Nikoletta Petra: Fegyelem és mérlegelés. A két világháború közötti Magyarország rendőri erényeiről. *Magyar Rendészet* Doktoranduszok Országos Szövetség, Rendészettudományi Osztályának Különkiadása. XXII. (2022) 2. szám. 275-296.
- Nándori Nikoletta Petra: Gondolatok a rendőri hivatás erkölcsi normarendszeréről. *Rendvédelem* X. (2021a) 3. szám. 1-11.
- Nándori Nikoletta Petra (2021b): *Gondolatok a társadalmi szerződéselméletekről és a rendőri hivatásról*. Honestas, Humanitas, Humilitas, Budapest, L'Hartmann Kiadó. 143-151.
- Nándori Nikoletta Petra: Concha Győző és a rendőri erények. *Magyar Rendészet* (2021c) 3. szám. 155-170.
- Nándori Nikoletta Petra: A rendőri hivatás története és elemei. *Belügyi Szemle* 69. (2021d) 7. szám. 1181-1208.
- Nándori Nikoletta Petra: Egy városi rendőrkapitányság története a dualizmus korában. *Belügyi Szemle* 68. (2020) 6. szám. 105-121.
- Nándori Nikoletta Petra: HUMINT – Gondolatok az emberi tényező szerepéről a XXI. századi titkosszolgálati munkában. *Nemzetbiztonsági Szemle* 7. (2020) 4. szám. 96-104.
- Nikoletta Petra, Nándori: About the police headquarters in Nyitra. *Policajna Teoria a Prax* XXVII. (2019) 4. szám. 91-103.
- Nándori Nikoletta Petra: Szakmatörténeti forrásajánló: Pilch Jenő József: A hírszerzés és kémkedés története. *Nemzetbiztonsági Szemle* 7. (2019) 1. szám. 106-110.
- Nándori Nikoletta Petra: A rendőrség tizparancsolatának bemutatása. *Pécs Határőr Tudományos Közlemények* XX. (2018) 307-312.
- Nándori Nikoletta Petra: Még mindig ugyanazok a problémák... A rendőri erkölcs statikussága a közszolgálati etika tükrében. *Magyar Rendészet*, XVI. (2016) 3. szám. 123-135.
- Nagy Nikoletta: A rendőri állomány erkölcsi normái és problémái. *Rendvédelmi Füzetek*, (2011) 2. szám. 21-74.

A szakmai-tudományos önéletrajz

Tanulmányok

- 2018 – Nemzeti Közszerológati Egyetem, Rendészettudományi Doktori Iskola (2022-abszolutórium, műhelyvita)
- 2010 – 2012 Nemzeti Közszerológati Egyetem, Rendészettudományi Kar, Rendészeti vezetói (Msc.)
- 2022 – Pécsi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Szabad bölcsész szak (Bsc.) - filozófia szakmai modul (major) és etika specializáció (minor)
- 2007 – 2010 Rendőrtiszti Főiskola, Bűnügyi igazgatási szakirány, Gazdaságvédelmi szak (Bsc.);
- 2003 – 2008 Debreceni Egyetem Hajdúböszörményi Pedagógia Főiskolai Kar, Szociálpedagógus szak (főiskolai diploma)

Nyelvtudás

Német, középfok, C típusú állami nyelvvizsga

Angol, alafok C típusú állami nyelvvizsga

Munkahelyek

- 2017 – Készenléti Rendőrség, Nemzeti Nyomozó Iroda, Vagyon-visszaszerzési Hivatal, Nemzetközi Osztály, főnyomozó, kiemelet főnyomozó (2022-től)
- 2016 – 2017 Budapesti Rendőr-főkapitányság, Korruptió- és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztály, Gazdaságvédelmi Osztály, nyomozó
- 2011 – 2016 Budapesti Rendőr-főkapitányság, Bűnügyi Főosztály, Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztály; nyomozó
- 2010 – 2011 Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság; Debrecen Városi Kapitányság; Bűnügyi Osztály; Nyomozó Alosztály; nyomozó

Szakmai tapasztalatok, tanulmányutak

- 2022 Ethics in Law Enforcement, Alison Certificate
- 2011 Tanulmányút: Deutsche Hochschule der Polizei (DHPol) - Németország, Münster
- 2010 Szakmai gyakorlat Nemzeti Nyomozó Iroda, Gazdaságvédelmi Osztály
- 2009 – 2010 Rendőrtiszti Főiskola, Társadalomtudományi Tanszék; demonstrátor
- 2009 Nyári szakmai gyakorlat BRFK XII. kerületi kapitányság, Bűnüldözési Alosztály

- 2008 Nyári szakmai gyakorlat Ferihegyi Repülőtér (Ferihegy I. és II. Terminál)
- 2008 Tanulmányút: Hochschule der Sächsischen Polizei (FH) Németország,
Rothenburg

Tudományos Diákköri eredmények

- 2011 XXX. Országos Tudományos Diákköri Konferencia /OTDK/ Had-és rendészettudományi szekció: második helyezés „*A rendőri állomány erkölcsi normái és problémái*” című pályamunkával.
- 2010 Rendőrtiszti Főiskola Intézményi Tudományos Diákköri Konferenciáján részvétel. A dolgozatom címe: „*A Magyar Gárda /Egy szélsőjobboldali szervezet rendészeti ambíciói/*”
- 2010 Első helyezés az Rendőrtiszti Főiskola Intézményi Tudományos Diákköri Konferenciáján és továbbjutás a XXX. Országos Tudományos Diákköri Konferenciára. A dolgozatom címe: „*A rendőri állomány erkölcsi normái és problémái*”
- 2009 – 2010 Tudományos munka folytatása: „*A rendőri állomány erkölcsi normái és problémái*”
- 2009 XXIX. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Had-és rendészettudományi szekció: második helyezés „*Csavargó fiatalok*”
- 2008 Első helyezés az Rendőrtiszti Főiskola Intézményi Tudományos Diákköri Konferenciáján /TDK/ és továbbjutás az Országos Tudományos Diákköri Konferenciára.

Konferencia

- 2023 „Az ember fáj a földnek” Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Környezeti Fenntarthatósági Intézet – A klímaváltozás hatása az uralkodó eszmékre. 2023. február 06. /részvétel/
- 2022 Rendészettörténeti konferencia 4. Rendészet és a mindennapok történései a két világháború között (1921-1939). *Fegyelem és mérlegelés. Rendőri erények a két világháború között.* 2022. november 23. /előadás/
- 2022 Terrorelhárítási Központ Tudományos Tanács. Terrorfinanszírozás Elleni Küzdelem Aktuális Kihívásai. – Online Konferencia 2022. október 19. /részvétel/
- 2022 Jövőorientált vezetés – nemzetbiztonság és tudomány – Online konferencia, 2022. szeptember 23. /részvétel/

- 2022 A rendkívüli helyzetek biztonsági tényezői. Magyar Rendészettudományi Társaság Határrendészeti Tagozata és a Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztályának Pécsi Szakcsoport Konferenciája. 2022. június 23. /részvétel/
- 2020 Doktoranduszok Országos Szövetsége, Rendészet Tudomány Aktualitások, A fiatal kutatók szemével: A rendőri erények Concha Győző olvasatában, Online Konferencia 2020. december 10. /előadás/
- 2020 Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Rendészettudományi Kar, Intézményi Tudományos Diákkör Konferencia, *Rendészetelméleti- és Történeti Tagozat* 2020. november 4. /zsűritag/
- 2020 Doktoranduszok Országos Szövetsége, Tavaszi Szél Konferencia: *A rendőri hivatás társadalmi szerepvállalása*, Online Konferencia 2020. október 16. /előadás/
- 2019 Doktorandusz konferencia 2019: *Rendőri hivatás történetéről és elemeiről*; Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest, 2019. 04. 25. /előadás/
- 2018 Zenebona, csoportosulás, lázadás; Tömegdemonstráció kezelése, razziák a múltban és jelenben konferencia „*Erőszak és sortüzek 1956-ban*” Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest, 2018. december 05. /előadás/
- 2018 A XXI. század biztonsági kihívásai című nemzetközi tudományos konferencia Pécs 2018. június; *A rendőrség tizparancsolatának bemutatása* /előadás/
- 2018 70 éves a Rendőrtizti Akadémia 2018. március /részvétel/
- 2018 Rendészet kontra rendvédelem workshop 2018. február /részvétel/
- 2017 Rendészeti Ágazat Doktoranduszainak VIII. Országos Fóruma 2016. /előadás/ *Vállalt illegitim erőszak, Szélsőjobbaldali fenyegetés Magyarországon a 21. század elején*
- 2015 Rendészeti Ágazat Doktoranduszainak VII. Országos Fóruma 2015. /előadás/ *Még mindig ugyanazok a problémák... A rendőri erkölcsi felfogás statikusságáról.*